

Samenvatting

Het Ontheffingenbeleid ZES Maastricht wordt op basis van de ervaringen van de afgelopen periode op een aantal punten aangepast. Door de voorgestelde aanpassingen wordt beoogd het beleid beter te laten aansluiten op de praktijk en op wensen van ondernemers en de Tweede Kamer. Het college stelt het (gewijzigde) 'Ontheffingenbeleid ZES Maastricht 2026' vast dat per 1-1-2026 in werking treedt.

1. Beslispunten

Het college:

1. Besluit het 'Ontheffingenbeleid ZES Maastricht 2026' vast te stellen.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 11 november 2025:

Conform.

2. Aanleiding

Op 23 april 2024 is het verkeersbesluit genomen voor de invoering van een zero-emissiezone voor Stadslogistiek (ZES) in Maastricht en is het bijbehorende Ontheffingenbeleid ZES Maastricht vastgesteld. De ze-zone is per 1-1-2025 in werking getreden. Op basis van ervaringen van de afgelopen periode worden nu een aantal aanpassingen voorgesteld aan het ontheffingenbeleid.

3. Beoogd effect

Door de voorgestelde aanpassingen op het ontheffingenbeleid wordt beoogd het beleid beter te laten aansluiten op de praktijk en op wensen van ondernemers en de Tweede Kamer.

Naast een aantal tekstuele aanpassingen ter verbetering van de leesbaarheid en de duidelijkheid zijn dit de belangrijkste wijzigingen:

- Ontheffing vanwege netcongestie wordt als een aparte ontheffing toegevoegd en niet meer behandeld onder de afwijkingsbevoegdheid;
- Ontheffing voor dierenambulances wordt toegevoegd;
- De ontheffing vanwege bedrijfseconomische omstandigheden krijgt een landelijke werking

4. Argumenten

1.1 *De wijzigingen bestaan uit een aantal verbeteringen van het ontheffingenbeleid voor ondernemers.*

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd in het geactualiseerde ontheffingenbeleid:

- Er is een nieuwe ontheffing opgenomen: “Ontheffing vanwege onvoldoende laadvermogen op bedrijfslocatie totdat een verzwaarde netaansluiting is gerealiseerd (netcongestie)”. Deze ontheffing heeft bij afgifte een landelijke werking.
- Er is een nieuwe ontheffing opgenomen: Artikel “Ontheffing voor dierenambulances”. Hiermee is er een oplossing voor een voertuigtype waarvoor nu nog geen ontheffing was voorzien maar wel wenselijk is.
- De “Ontheffing voor bedrijfs- of vrachtauto's in verband met bedrijfseconomische omstandigheden” krijgt landelijke werking. Nu is deze ontheffing alleen geldig in de gemeente waar de ontheffing is aangevraagd.

Bovenstaande wijzigingen zorgen voor een oplossing voor situaties die bij het eerdere ontheffingenbeleid nog niet voorzien waren zoals bijvoorbeeld bij de dierenambulances.

Daarnaast zorgt de landelijke werking voor ontheffing als gevolg van netcongestie en

ontheffing vanwege financiële omstandigheden ervoor dat ondernemers niet meerdere ontheffingen moeten aanvragen als ze in meerdere steden actief zijn.

- 1.2 *De wijzigingen in het ontheffingenbeleid worden landelijk uniform doorgevoerd en zijn in lijn met eerdere landelijke afspraken.*

In de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones bestel- en vrachtauto's welke ook door het Maastrichtse college is ondertekend zijn afspraken gemaakt over de landelijke werking van ontheffingen. Met dit nieuwe ontheffingenbeleid geven we hieraan invulling. Alle gemeenten met zero-emissiezones stellen dit geüniformeerde ontheffingenbeleid vast. Op 17 juni 2025 is dit geactualiseerde beleid geaccordeerd in de landelijke projectgroep voor de uitvoeringsagenda zero-emissiezones. Door uniform beleid en een centraal landelijk loket bij de RDW maken we het proces zo eenvoudig mogelijk voor ondernemers

5. Kanttekeningen of risico's

- 1.1 *De beoordeling van de ontheffing bedrijfseconomische omstandigheden blijft lokaal.*

Om de ontheffing op grond van bedrijfseconomische omstandigheden een landelijke werking te geven is voorgesteld om de beoordeling door RDW te laten doen. Daarmee zou de gemeente geen invloed meer kunnen uitoefenen en geen lokale beoordeling meer kunnen maken. Dat vonden wij niet wenselijk. Wij treden namelijk in veel gevallen met de aanvragers in contact om te bekijken welke oplossingen er zijn en we bieden een gesprek aan met de logistiek makelaar.

Daarom is de finale beoordeling van een ontheffing vanwege bedrijfseconomische omstandigheden bij de gemeente(n) gebleven en niet aan RDW overgedragen.

- 1.2 *Effectuering van het nieuwe beleid kan per 1-1-2026*

Als gevolg van deze actualisatie van het ontheffingenbeleid voor de zero-emissiezone is ook aan aanpassing nodig in de gemeentelijke legesverordening. Omdat de meeste gemeenten deze maar 1 of 2 keer per jaar aanpassen gaat dit nieuwe beleid in per 1 januari 2026. In het tarievendossier dat dit najaar wordt voorgelegd aan de Raad worden de benodigde aanpassingen in de legesverordening conform dit nieuwe beleid meegenomen.

6. Financiële gevolgen

De legesbedragen voor de bestaande ontheffingen blijven ongewijzigd. Voor de nieuwe ontheffing voor dierenambulances wordt een nieuw tarief van € 25,- opgenomen in de tarieventabel bij de legesverordening fysieke diensten Maastricht 2026.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Implementatie van het geactualiseerde ontheffingenbeleid vindt in Q4 2025 plaats bij de RDW (ontheffingenloket). Per 1 januari 2026 treedt het nieuwe ontheffingsbeleid in werking.

8. Communicatie

Nieuw beleid wordt openbaar gepubliceerd. Daarnaast zal op de landelijke website en de aanvraagportal voor het centrale RDW-loket de informatie over de nieuwe ontheffingsmogelijkheden gecommuniceerd worden. In de losse adviesgesprekken die worden gevoerd met ondernemers worden zij ook geattendeerd op de veranderingen indien relevant.